

Műemlékvédelem – Dokumentumok, intézménytörténet, problémák

A műemléki gyűjtemény múltja és jelene

Kovács Gergely (Magyar Művészeti Akadémia Műemléki Dokumentációs Központ)

Az elmúlt másfél évszázad műemléki kutatásainak, helyreállításainak, restaurálásainak dokumentumait őrző gyűjtemény egyidős a műemlékvédelemmel. Rajzai, fotói, tervdokumentációi, iratai és kötetei hiánypótló jelentőségűek úgy a Kárpát-medence épített örökségének tudományos kutatásához és az újabb műemléki beavatkozások előkészítéséhez, mint a műemlékvédelem intézmény- és tudománytörténetének megismeréséhez. Az előadás a gyűjtemény összetétele, gyarapodása, illetve történetének alakulása mellett annak jelenlegi helyzetét, valamint a gyakorlatban való működését, felhasználását is bemutatja.

A Műemlékek Országos Bizottságától (MOB) az Országos Műemléki Felügyelőségig (OMF). Magyar állami műemlékvédelem 1945–1957

Entz Géza Antal

A címben jelzett tizenkét év a háborús károk helyreállításának magas színvonalú megoldásaitól, az 1950-től végbement szeszélyes és ötletszerű intézményi változások ellenére, a magyar állami műemlékvédelem eszköztárának addig nem látott mélyreható tartalmi gazdagodásához és a folyamat végén nemzetközi összehasonlításban is figyelemre méltó szakintézmény megalapításáig terjedő különleges időszakot fogja át. Az előadás számba veszi azokat az előzményeket (MOB, Fővárosi Múzeum, Hekler- és Gerevich-tanszékek, Műegyetem) és a menet közben az ország politikai berendezkedését átalakító, gyökeresen új kihívások közepette létrejött intézményes válaszokat (a megszüntetett MOB munkatársak törekvései változó intézményi keretek között, szocialista tervező intézmények és a Magyar Tudományos Akadémia szerepvállalása), amelyek sok tekintetben szinergikus működése és együttműködése vezetett a korszakos jelentőségű eredményekhez.

A 20. század emlékei védelmének általános kérdései és hazai problémái

Erő Zoltán főépítész (Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal)

A 20. század építészeti emlékeinek műemléki védelme legalább fél évszázada jelent egyre sürgetőbb problémát. A század második felének alkotásaival szemben ma is sokan táplálnak komoly ellenérzéseket, részben ízlésbeli, részben politikai megfontolásból. A lebontás, a megsemmisülés veszélye a legjobb építészek világszínvonalú munkái esetében is fennáll. Budapest ezért – a fővárosi védettség keretében – komoly erőfeszítéseket tesz a megőrzés érdekében, ehhez a szakemberek széles körének feltáró-elemző munkájára volt és van szükség.

Válogatás az Építészettörténeti és Műemléki Tanszék frissen feldolgozott terv- és fotóarchívumából

Krähling János tanszékvezető (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszék)

A Műegyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszékén az oktatók és hallgatók munkáiból – építészeti felméréseiből és terveiből – fennmaradt, másfél évszázada gyűlő hatalmas rajz- és

fényképgyűjtemény különlegesen gazdag forrásanyagát nyújtja a magyarországi építészet- és műemlékvédelem-történetnek. Az utóbbi évek során jelentős eredményeket ért el az intézmény a dokumentumok feltárása, megismerése, valamint az anyag színvonalához méltó, igényes publikációk útján történő megismertetése terén.